

Τρίπολη, Φεβρουάριος 2025

ΑΝΑΦΟΡΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (ΟΜ.Ε.Α.)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ: ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2025

Εισαγωγή

Το παρόν έγγραφο συνιστά την αναφορά της ΟΜΕΑ. Οι ακόλουθες ενότητες περιλαμβάνουν την περιγραφή του πλαισίου εργασίας της ΟΜΕΑ, την εξέταση θεμάτων όπως η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές, τα αποτελέσματα των μαθημάτων, στατιστικά φοίτησης, τη διαδικασία peer review, το ρόλο του συμβούλου καθηγητή, άλλες πηγές ανάδρασης, την ερευνητική δραστηριότητα, τη διασύνδεση με την αγορά εργασίας και την εξωστρέφεια.

Κάθε ενότητα κλείνει με την καταγραφή συγκεκριμένων προτάσεων ενεργειών. Οι προτάσεις αυτές είναι φυσικά προϊόντα της υποκειμενικής κρίσης της ΟΜΕΑ. Εναπόκειται στο ανώτερο όργανο, αυτό της Συνέλευσης του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, να αξιολογήσει τις προτάσεις αυτές και να αποφανθεί κατά πόσο κάποια ή κάποιες από αυτές αξίζουν περαιτέρω εξέτασης ή/και υλοποίησης.

Πλαίσιο εργασίας

Εξεταζόμενο διάστημα

Η παρούσα αναφορά καλύπτει το διάστημα από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2002-2023 έως και το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2024-2025. Με την ταυτόχρονη εξέταση του συνόλου των εξαμήνων, και συνεπακόλουθα των αντίστοιχων δεδομένων, όλης της περιόδου, παρέχεται η δυνατότητα μιας περισσότερο αντιπροσωπευτικής επισκόπησης των ζητημάτων ποιότητας καθώς και της εξέλιξής τους στο χρόνο.

Στην έκθεση εξετάζονται όσα δεδομένα είναι ήδη στη διάθεση της ΟΜΕΑ. Για παράδειγμα δεν εξετάζονται δεδομένα δεικτών της ΕΘΑΕ για το πιο πρόσφατο διάστημα καθώς αν και το διάστημα έχει παρέλθει οι σχετικοί δείκτες δεν είναι ακόμη διαθέσιμοι.

Στην έκθεση περιλαμβάνονται επίσης δεδομένα και από προηγούμενες περιόδους πέραν του εξεταζόμενου διαστήματος, στις περιπτώσεις που η συνεξέτασή τους δίνει περισσότερο καθαρή ή αντιπροσωπευτική εικόνα της εξέλιξης των εξεταζόμενων στοιχείων, φαινομένων και διαδικασιών.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφερόταν η ιδιαίτερη συνεισφορά των ακολούθων στη διαδικασία συλλογής δεδομένων και στοιχείων:

- Του Καθηγητή Αλέξανδρου Καλόζυλου, για την παροχή πρόσβασης σε στοιχεία των προηγούμενων εκθέσεων ΟΜΕΑ.

- Της μέλους ΕΔΙΠ Παρασκευής Ραφτοπούλου, για την παροχή στοιχείων σχετικά με της δράσης εξωστρέφειας
- Του Καθηγητή Κωνσταντίνου Βασιλάκη, ο οποίος πέραν των εργασιών του ως μέλος της ΟΜΕΑ υπήρξε καθοριστικός για την απόκτηση πληθώρας στοιχείων από τα ψηφιακά αποθετήρια του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Στοιχεία συνεισέφεραν πολυάριθμα ακόμη μέλη του τμήματος.

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Στην αρχή της εργασίας της η ΟΜΕΑ αναζήτησε το θεσμικό πλαίσιο που περιγράφει και συγκεκριμενοποιεί το εύρος του αντικειμένου της εργασίας της. Διαπιστώθηκε πως δεν υπάρχουν αποφάσεις οργάνων ή υπηρεσιών όπως η Συνέλευση, η Κοσμητεία, η Σύγκλητος, η ΜΟΔΙΠ κλπ που να έχουν προδιαγράψει τις ακριβείς αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της ΟΜΕΑ. Αναζητήθηκαν επίσης πρότυπα έγγραφα για τη συμπλήρωση της αναφοράς της ΟΜΕΑ και ομοίως διαπιστώθηκε πως δεν έχουν συνταχθεί τέτοια.

Δεν θα μπορούσε όμως να επιτραπεί στην απουσία των ανωτέρω στοιχείων να καταστεί λόγος να μην εκπονηθεί η παρούσα αναφορά. Αντίθετα, θεωρήθηκε ευκαιρία να καθοριστεί το πλαίσιο εργασίας της ΟΜΕΑ με τον πλέον χρήσιμο για το τμήμα τρόπο, κατά την κρίση των μελών της. Με αυτό το πνεύμα, ως οδηγοί για την επιλογή της θεματολογίας των ακόλουθων ενοτήτων αξιοποιήθηκαν:

- Τα περιεχόμενα προηγούμενων αναφορών ΟΜΕΑ του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.
- Το περιεχόμενο συζητήσεων στη Συνέλευση του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, στις οποίες εντοπίστηκαν θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για το τμήμα.
- Οι προτεραιότητες που θέτει η ΕΘΑΑΕ, όπως εκφράζονται από τους δείκτες που ορίζει.
- Οι προτεραιότητες που θέτει το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, όπως εκφράζεται από τους δείκτες που επηρεάζουν τη χρηματοδότηση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Προτάσεις

Για την επιλογή των αντικειμένων που εξετάζει η παρούσα αναφορά αξιοποιήθηκε η υποκειμενική κρίση των μελών της ΟΜΕΑ. Κατά συνέπεια, διαφορετική σύνθεση της ΟΜΕΑ ενδεχομένως να είχε οδηγήσει σε διαφορετική σύνθεση και της παρούσας αναφοράς. Αν και η απουσία καθορισμένου πλαισίου δίνει την ευελιξία να εξετάζονται όποια αντικείμενα είναι κάθε φορά αυτά που απασχολούν περισσότερο το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, ίσως θα ήταν χρήσιμο ο βασικός κορμός της αξιολόγησης να είναι σταθερός. Με βάση αυτή τη σκέψη προτείνεται να καθοριστεί σαφέστερα το πλαίσιο λειτουργίας της ΟΜΕΑ, περιλαμβανομένων των αναμενόμενων περιεχομένων των αναφορών της, και να αναπτυχθούν πρότυπα έγγραφα για αυτό το σκοπό.

Αξιολόγηση διδασκόντων από φοιτητές

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Η αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές, που περιλαμβάνει την αξιολόγηση των διδασκόντων καθώς επίσης και συμπληρωματικών συναφών στοιχείων όπως το περιεχόμενο των μαθημάτων, οι υποδομές, τα συγγράμματα κλπ, γίνεται προς το τέλος κάθε εξαμήνου μέσω της κεντρικά συντονισμένης από τη ΜΟΔΙΠ σχετικής δράσης. Συλλέγεται μεγάλος αριθμός παραμέτρων, τόσο συνολικά όσο και ανά μάθημα, και το σύνολο των στοιχείων αυτών εξετάζεται από την ΟΜΕΑ.

Το πλήθος των ερωτηματολογίων από τα οποία προέκυψαν τα στοιχεία αυτά συνοψίζεται ακολούθως:

	Πλήθος ερωτηματολογίων (συνολικά, για όλα τα μαθήματα)	ποσοστό φοιτητών που συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο (ερωτηματολόγια ανά δήλωση μαθήματος)
2020 χειμερινό	147	2.77%
2021 εαρινό	71	1.45%
2021 χειμερινό	138	2.98%
2022 εαρινό	77	1.30%
2022 χειμερινό	85	1.51%
2023 χειμερινό	82	1.44%

Ο αριθμός των παραμέτρων της αξιολόγησης είναι τέτοιος που κάνει δύσκολη (και ελάχιστης πρακτικής αξίας) την παράθεση όλων των στοιχείων. Αντ' αυτού, εντοπίζονται και παρατίθενται οι περιπτώσεις στις οποίες η αξιολόγηση των διδασκόντων, των υποδομών, του προγράμματος σπουδών και εν γένει του διδακτικού έργου του τμήματος διαφοροποιείται ουσιαστικά (διαφορά μισής μονάδας στις παραμέτρους που αξιολογούνται με βαθμό από 1 έως 5 / διαφορά 10 ποσοστιαίες μονάδες στις παραμέτρους που αξιολογούνται με ΝΑΙ/ΟΧΙ) από το μέσο όρο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ώστε στην ακόλουθη παράγραφο η συζήτηση να εστιάσει σε αυτές τις παραμέτρους.

Για παράδειγμα, οι παράμετροι Α.4 και Α.6 από το χειμερινό εξάμηνο του 2023:

Χειμερινό 2023 - Α.4. Θεωρείτε απαραίτητο το μάθημα να συνοδεύεται από συμπληρωματικά (φροντιστηριακά) μαθήματα; (82 ερωτηματολόγια)

Τμήμα	Χ.Σ.	1	2	3	4	5	Μ.Ο.
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	0	9	11	14	17	31	3.61
Σύνολο	0	2810	1381	1513	1191	2195	2.84

Χειμερινό 2023 - Α.6. Χρησιμοποιήθηκαν νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας στη διδασκαλία; (82 ερωτηματολόγια)

Τμήμα	Χ.Σ.	1	2	3	4	5	Μ.Ο.
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	0	24	8	17	18	15	2.90
Σύνολο	0	834	907	1883	2034	3432	3.70

Ο πλήρης κατάλογος των παραμέτρων με ουσιαστική απόκλιση από τους μέσους όρους του ιδρύματος ακολουθεί. Σημειώνεται πως δεν συμπληρώνονται όλες οι παράμετροι σε όλα τα ερωτηματολόγια, με αποτέλεσμα το πλήθος των ερωτηματολογίων που έχουν συνεισφέρει στον υπολογισμό της μέσης τιμής κάθε παραμέτρου να μην είναι πάντα το ίδιο.

	Ερώτηση	Πλήθος ερωτηματολογίων	Τιμή Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	Μέση τιμή Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
2023 χειμερινό	A.4. Θεωρείτε απαραίτητο το μάθημα να συνοδεύεται από συμπληρωματικά (φροντιστηριακά) μαθήματα;	82	3.61	2.84
2023 χειμερινό	A.6. Χρησιμοποιήθηκαν νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας στη διδασκαλία;	82	2.90	3.70
2023 χειμερινό	A1.9. Εξηγήθηκαν επαρκώς τα ζητούμενα της/των εργασίας /-σιών;	66	3.56	4.14
2023 χειμερινό	A1.10. Τα σχόλια από τον/την διδάσκοντα /-ουσα ήταν εποικοδομητικά;	66	3.59	4.13
2023 χειμερινό	B.17. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε, βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	82	3.16	4.09
2023 χειμερινό	Γ.21. Κατορθώνει να διεγείρει τον ενδιαφέρον σας για το μάθημα;	82	3.52	4.03
2023 χειμερινό	Γ.22. Αναλύει τις έννοιες με κατανοητό τρόπο, χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	82	3.66	4.23
2022 χειμερινό	A4. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	85	3.48	4.10

	Ερώτηση	Πλήθος ερωτηματολογίων	Τιμή Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	Μέση τιμή Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
2022 χειμερινό	A6. Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;	85	3.33	4.00
2022 χειμερινό	A9. Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.	85	3.24	3.78
2022 χειμερινό	A12. Αξιολόγηση ποιότητας φροντιστηρίων;	31	2.87	3.45
2022 χειμερινό	A17. Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	55	2.96	3.82
2022 χειμερινό	A18. Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	57	3.47	4.18
2022 χειμερινό	A19. Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;	74	3.48	4.16
2022 χειμερινό	A20. Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	57	3.35	3.94
2022 χειμερινό	A21. Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	55	3.71	4.21
2022 χειμερινό	B22. Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	85	3.56	4.20
2022 χειμερινό	Γ28. Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;	18	2.61	3.98
2022 εαρινό	A1. Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	77	3.60	4.17
2022 εαρινό	A4. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	77	3.38	4.01

	Ερώτηση	Πλήθος ερωτηματολογίων	Τιμή Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	Μέση τιμή Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
2022 εαρινό	A6. Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;	77	3,38	4,01
2022 εαρινό	A7. Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;	77	3,12	3,73
2022 εαρινό	A8. Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;	69	3,22	3,86
2022 εαρινό	A11. Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων;	32	3,79	3,28
2022 εαρινό	A15. Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;	77	3,39	3,96
2022 εαρινό	A17. Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;	36	2,72	3,75
2022 εαρινό	A18. Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	38	3,53	4,13
2022 εαρινό	A19. Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;	36	3,39	4,10
2022 εαρινό	A20. Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	35	2,89	3,79
2022 εαρινό	A21. Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	36	3,56	4,11
2022 εαρινό	B22. Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;	77	3,53	4,13
2022 εαρινό	B23. Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	77	3,21	3,94

	Ερώτηση	Πλήθος ερωτηματολογίων	Τιμή Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	Μέση τιμή Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
2022 εαρινό	B24. Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;	77	3,25	4,06
2022 εαρινό	B25. Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να αναπτύξουν την κρίση τους;	77	3,45	4,15
2022 εαρινό	B27. Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	77	3,53	4,15
2022 εαρινό	Γ28. Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;	24	3,08	4,01
2022 εαρινό	Δ30. Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;	7	2,57	3,69
2022 εαρινό	Δ32. Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;	7	4	3,46

Συζήτηση/συμπεράσματα

Καταρχάς, η συμμετοχή των φοιτητών στη διαδικασία της αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων είναι εξαιρετικά μικρή, σε βαθμό τέτοιο που καθιστά πρακτικά ανούσια τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων που συλλέγονται, και αυτό ισχύει διαχρονικά. Χρειάζεται όμως να σημειωθεί πως αυτό δεν είναι ένα πρόβλημα που ταλανίζει αποκλειστικά το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, ώστε να αναζητηθούν οι αιτίες μόνο σε τυχόν δικές μας ενέργειες ή παραλείψεις. Ενδεικτικά, το ποσοστό συμμετοχής για όλο το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου κατά το εαρινό εξάμηνο 2022 ήταν κάτω του 3% υπολογιζόμενο στο σύνολο των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, ενώ κατά το χειμερινό εξάμηνο 2021 ήταν ακόμη πιο χαμηλά, κοντά στο 2%. Εναλλακτικά, για να εκφραστεί το φαινόμενο σε απόλυτους αριθμούς, αξίζει να σημειωθεί πως κατά το χειμερινό εξάμηνο του 2022 στο σύνολο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου κάθε μάθημα αξιολογήθηκε κατά μέσο όρο μέσα από λιγότερα από 2 ερωτηματολόγια.

Πέραν όμως της χαμηλής συμμετοχής, υπό εξέταση τίθεται και συνολικά η διαδικασία αξιολόγησης, καθώς πρόσφατη μελέτη που βασίστηκε στο σύνολο των δεδομένων αξιολόγησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Papadogiannis, Ilias, Costas Vassilakis, Manolis Wallace, and Athanassios Katsis. 2024. "On the Quality and Validity of Course Evaluation Questionnaires Used in Tertiary Education in Greece" Trends in Higher Education 3, no. 2: 221-234.

<https://doi.org/10.3390/higheredu3020013>) ανέδειξε τη μη εγκυρότητα των ίδιων των χρησιμοποιούμενων ερωτηματολογίων.

Υπό αυτό το πρίσμα, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία εξετάζονται μεν, χωρίς όμως σε καμία περίπτωση να θεωρούνται κατ' ανάγκη αντιπροσωπευτικά. Με μέσο αριθμό ερωτηματολογίων μικρότερο του 2 δεν έχει φυσικά νόημα να εξεταστούν τα δεδομένα σε επίπεδο μαθήματος. Εξετάζονται όμως συνολικά σε επίπεδο τμήματος.

Διατρέχοντας το σύνολο των παραμέτρων για τις οποίες υπάρχει ουσιαστική απόκλιση από τις μέσες τιμές του ιδρύματος, διαπιστώνουμε εύκολα πως στις περισσότερες περιπτώσεις δεν εμφανίζονται διαχρονικά να αναδεικνύονται τα ίδια ζητήματα ως προβληματικά. Εύκολα συμπεραίνουμε, λοιπόν, πως οι περιπτώσεις αυτές είναι outliers και δεν αποτυπώνουν την πραγματική άποψη των φοιτητών για το εν γένει διδακτικό έργο του τμήματος. Τα ερωτηματολόγια είναι φυσικά ανώνυμα και δεν είναι γνωστό ποιοι ή πόσοι φοιτητές τα έχουν συμπληρώσει. Αρκεί όμως να σκεφτεί κανείς πως μόλις 10 φοιτητές αρκούν για να συμπληρώσουν 80 ερωτηματολόγια αν έχουν εγγραφεί σε 8 μαθήματα ο καθένας. Αν μόλις 1 ή 2 από αυτούς συμπληρώσουν τις οριακές θετικές ή αρνητικές τιμές στις απαντήσεις τους, θα είναι αρκετό για να αποκλίνει ο μέσος όρος ουσιαστικά.

Εξαίρεση συνιστά το ζήτημα του υποστηρικτικού υλικού που επαναλαμβάνεται στις αξιολογήσεις των φοιτητών σε διάφορες μορφές (ποιότητα συγγράμματος μαθήματος, αν υπάρχει σχετικό υλικό στη βιβλιοθήκη, επάρκεια σημειώσεων εργαστηρίου). Και πάλι όμως ο αριθμός των ερωτηματολογίων παραμένει ιδιαίτερα χαμηλός για να μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα με κάποια στατιστική αξιοπιστία.

Αν και δεν εντοπίζονται σημεία ευθύνης του τμήματος και των διδασκόντων του, δεν μπορεί να μη σημειωθεί πως η κατάσταση με την αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές είναι σαφώς προβληματική. Ενώ στο εξωτερικό η ανατροφοδότηση από τους φοιτητές έχει αναδειχθεί ως η βασικότερη πηγή πληροφοριών για την αξιολόγηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών ενός τριτοβάθμιου εκπαιδευτικού ιδρύματος, στη δική μας περίπτωση το συγκεκριμένο εργαλείο δεν μας είναι ουσιαστικά διαθέσιμο. Με επισκόπηση των στατιστικών στοιχείων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου διαπιστώνεται πως ενώ ο μέσος όρος συμμετοχής των φοιτητών στην αξιολόγηση είναι γενικά χαμηλός, υπάρχουν τμήματα που διαχρονικά τα πηγαίνουν καλύτερα από ό,τι άλλα. Ενδεικτικά οι αντίστοιχες τιμές για το τμήμα φυσικοθεραπείας:

	Πλήθος ερωτηματολογίων (συνολικά, για όλα τα μαθήματα)	ποσοστό φοιτητών που συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο (ερωτηματολόγια ανά δήλωση μαθήματος)
2021 εαρινό	148	8.34%
2021 χειμερινό	69	4.72%
2022 εαρινό	233	11.48%
2022 χειμερινό	363	12.90%
2023 χειμερινό	717	17.74%

Βλέπουμε πως είναι εφικτό ένα τμήμα να έχει μεγαλύτερη συμμετοχή φοιτητών στην αξιολόγηση και αυτή να βελτιώνεται με την πάροδο του χρόνου.

Προτάσεις

Καθώς η συμμετοχή των φοιτητών στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού έργου του τμήματος έχει υπάρξει διαχρονικά εξαιρετικά χαμηλή, δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα και να προταθούν δράσεις με βάση το περιεχόμενό της. Με βάση όμως το παράδειγμα τμημάτων όπως αυτό της φυσικοθεραπείας, προτείνονται παρεμβάσεις με στόχο την αντιστροφή της κατάστασης και τη μαζικότερη συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση στο μέλλον. Συγκεκριμένα προτείνεται

αφενός η διερεύνηση των αιτίων της μικρής συμμετοχής των φοιτητών, ενδεικτικά μέσω επαφής με τους εκπροσώπους των φοιτητών ή ιδανικά μέσω της διοργάνωσης ανοιχτής συζήτησης με το σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας του τμήματος, αφετέρου η επικοινωνία με τα τμήματα στα οποία η συμμετοχή των φοιτητών είναι μεγάλη και αυξανόμενη για τη μεταφορά τυχόν καλών πρακτικών τους και στο Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.

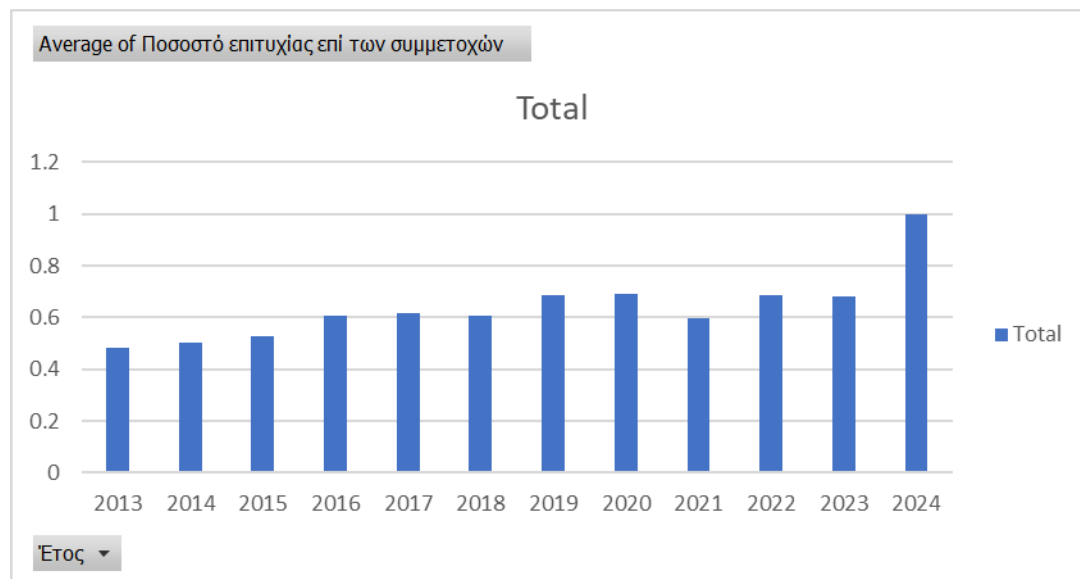
Ιδιαίτερα για το θέμα της ποιότητας των συγγραμμάτων, του υλικού που είναι διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη και εν γένει του διαθέσιμου υποστηρικτικού υλικού, αν και δεν εντοπίζεται ανάγκη για άμεση παρέμβαση, προτείνεται οι συνάδελφοι να επανεξετάσουν κατά πόσο το διαθέσιμο υλικό επαρκεί για τη συμπλήρωση της διδασκαλίας και την υποστήριξη των φοιτητών στην αυτόνομη μελέτη τους. Σε περίπτωση που εντοπιστούν περιοχές στις οποίες είναι δυνατές βελτιώσεις, προτείνεται η ανάλογη προσαρμογή των επιλογών συγγραμμάτων ή/και η συνεργασία με την υπηρεσία της κεντρικής βιβλιοθήκης για την προμήθεια των κατάλληλων συμπληρωματικών συγγραμμάτων.

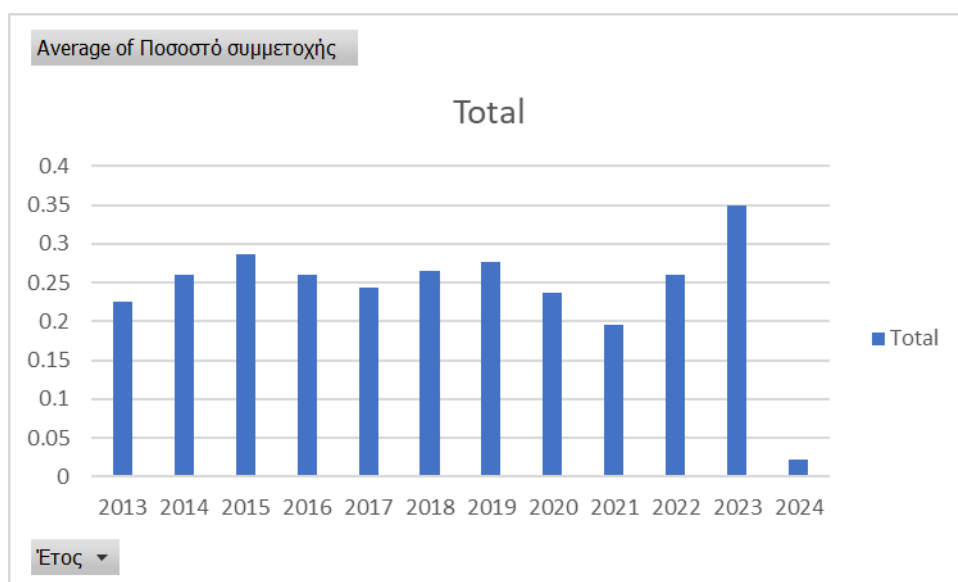
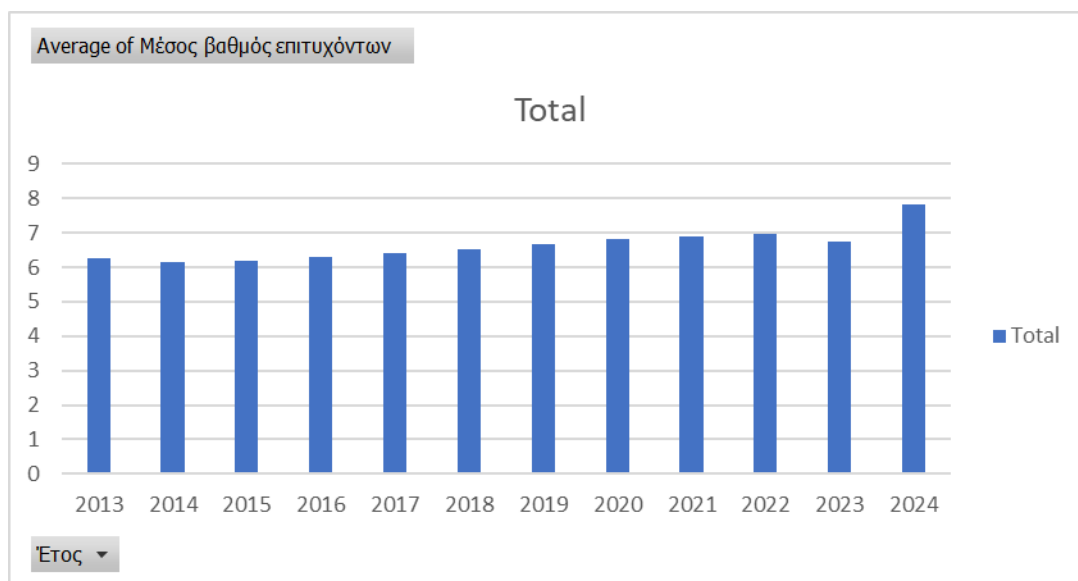
Αποτελέσματα μαθημάτων

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Κάθε μάθημα προσφέρεται και κάθε διδάσκων μπαίνει στην τάξη με στόχο να καθοδηγήσει τους φοιτητές με τρόπο που να διασφαλίζει και να βελτιστοποιεί την κατανόηση της ύλης. Εννοείται πως οι φοιτητές που δεν κατορθώνουν να κατακτήσουν την απαιτούμενη ύλη και να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες δεν θα πρέπει να επιτυγχάνουν στο μάθημα. Κριτήριο επιτυχίας όμως, από την πλευρά του διδάσκοντα, είναι ο βαθμός στον οποίο έχει κατορθώσει να βοηθήσει όλους (ή σχεδόν όλους) τους φοιτητές να κατακτήσουν το σύνολο της ύλης. Έτσι, τόσο το ποσοστό των επιτυχόντων σε ένα μάθημα όσο και ο μέσος βαθμός που αυτοί επιτυγχάνουν αξιολογούν όχι μόνο τους φοιτητές αλλά επίσης (ίσως κυρίως) τη διδασκαλία και το διδάσκοντα.

Τα σχετικά στατιστικά στοιχεία, όπως εξάγονται από τα στοιχεία που τηρούνται στο ηλεκτρονικό σύστημα της γραμματείας, ακολουθούν:

Συζήτηση/συμπεράσματα

Το ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στα μαθήματα που προσφέρονται αυξάνεται με τρόπο σχεδόν μονότονο στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, στοιχείο εξαιρετικά θετικό. Ανάλογα θετική είναι η εικόνα και σε ό,τι αφορά στις βαθμολογίες που επιτυγχάνουν οι φοιτητές, καθώς και ο μέσος βαθμός επίσης είναι σε άνοδο. Τα αποτελέσματα αυτά είναι ενδεικτικά βελτίωσης του τμήματος σε ό,τι αφορά στην ποιότητα των διδακτικών υπηρεσιών που προσφέρει προς τους φοιτητές τους και κατανέμονται στην προσπάθεια των διδασκόντων και την επάρκεια των υποδομών.

Και στις δύο κατηγορίες είναι εντυπωσιακές οι πιο πρόσφατες επιδόσεις (αυτές για το έτος 2024), σε βαθμό που αξίζει να σημειωθεί και να εξεταστεί κατά πόσο είναι μέρος της ευρύτερης τάσης ή εξαιρετική (outlier) περίπτωση. Μια πιθανή εξήγηση προκύπτει από τη συνεξέταση του ποσοστού συμμετοχής των φοιτητών στις εξετάσεις. Εκεί διαπιστώνουμε πως για το έτος 2024 εμφανίζεται ένα αφύσικα χαμηλό ποσοστό. Από λεπτομερέστερη εξέταση των πηγαίων δεδομένων από τα οποία προέκυψαν τα διαγράμματα διαπιστώνεται πως τα στοιχεία του 2024 δεν έχουν ακόμη ενημερωθεί πλήρως στη βάση που χρησιμοποιήθηκε για την εξαγωγή των δεδομένων. Συνεπώς εστιάζουμε τη

μελέτη μας στα δεδομένα έως το 2023, σημειώνοντας πως θα είναι χρήσιμο η εξέταση να επαναληφθεί όταν θα είναι διαθέσιμα και τα συνολικά δεδομένα του 2024.

Σε ό,τι αφορά στα ποσοστά συμμετοχής, διαπιστώνουμε πως τα τελευταία έτη (από το 2021 και μετά) η συμμετοχή των φοιτητών είναι σταθερά ανοδική. Αυτό είναι εξαιρετικά θετικό, καθώς δείχνει πως το τμήμα έχει κατορθώσει να εμπνεύσει και να επαναφέρει κοντά του φοιτητές που ήταν ανενεργοί και ενδεχομένως ήταν σε πορεία εγκατάλειψης των σπουδών τους. Το στοιχείο της αυξημένης συμμετοχής δίνει ιδιαίτερη αξία και στην ανοδική πορεία του ποσοστού επιτυχία και του μέσου βαθμού. Από τη συνεξέταση των στοιχείων είναι εμφανές πως οι καλύτερες επιδόσεις δεν είναι αποτέλεσμα συμμετοχής λιγότερων φοιτητών που έχουν πιο έντονο ενδιαφέρον για τις σπουδές τους. Αντίθετα, επιτυγχάνεται με περισσότερους φοιτητές, πολλοί από τους οποίους έως πρόσφατα ήταν ανενεργοί. Σαφώς, λοιπόν, το διδακτικό έργο επιτυγχάνει πολύ καλύτερα αποτελέσματα με την πάροδο του χρόνου.

Προτάσεις

Η εικόνα από την επισκόπηση των αποτελεσμάτων των μαθημάτων, όπως αυτά εκφράζονται από τα ποσοστά επιτυχίας και τους μέσους βαθμούς, είναι θετική σε ό,τι αφορά στη χρονική τους εξέλιξη. Πέρα όμως από τη θετική χρονική εξέλιξη, θα ήταν χρήσιμο να αξιολογηθεί και η αντικειμενική επίδοση του τμήματος ως προς τους συγκεκριμένους δείκτες. Προς αυτή την κατεύθυνση προτείνεται η επικοινωνία και συνεργασία με συναφή τμήματα για την ανταλλαγή πληροφοριών, ώστε να συγκριθούν οι επιδόσεις του δικού μας τμήματος με αυτές των υπολοίπων.

Στατιστικά φοίτησης

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Στην παρούσα ενότητα αντλούνται στοιχεία από τις τρεις πιο πρόσφατες σχετικές εκθέσεις της ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΘΑΑΕ). Από τις εκθέσεις αυτές εστιάζουμε στις παραμέτρους εκείνες που σχετίζονται με την είσοδο, πορεία και έξοδο των φοιτητών στο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του τμήματος.

	Έκθεση 2024 (για 2022/23)	Έκθεση 2023 (για 2021/22)	Έκθεση 2022 (για 2020/21)
Δ4.20 Δείκτης προτίμησης ΠΠΣ	4,00	3,00	6,00
Δ4.21-22 Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης έως ν έτη	43,93%	41,36%	38,64%
Δ4.51-22 Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης από ν έως ν+1 έτη	4,17%	4,80%	6.39%
Δ4.22-22 Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης από ν+1 έως ν+2 έτη	3,67%	4,95%	5.58%
Δ4.23-22 Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης πάνω από ν+2 έτη	48,24%	48,90%	49.39%
Δ4.36-22 Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (ν έτη)	0,00%	0,00%	0.00%
Δ4.38-22 Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων διάρκειας σπουδών ν+1 έτη	17,95%	9,80%	7.50%
Δ4.40-22 Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων διάρκειας σπουδών ν+2 έτη	12,23%	14,71%	17.50%

	Έκθεση 2024 (για 2022/23)	Έκθεση 2023 (για 2021/22)	Έκθεση 2022 (για 2020/21)
Δ4.42-22 Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων διάρκειας σπουδών πάνω από ν+2 έτη	68,82%	75,49%	75%
Δ4.44-22 Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων με βαθμό πτυχίου από 8 και άνω	3,85	0,98%	5%
Δ4.46-211 Μέσος ετήσιος βαθμός πτυχίου	6,79	*λείπει	6.70

Συζήτηση/συμπεράσματα

Ο δείκτης Δ4.20: Δείκτης προτίμησης ΠΠΣ ορίζεται ως η μέση τιμή της σειράς προτίμησης στην σειρά δήλωσης Τμημάτων ή εισαγωγικών κατευθύνσεων των υποψηφίων των Πανελληνίων Εξετάσεων στο μηχανογραφικό δελτίο. Υποδεικνύει τη μέση σειρά προτίμησης στο ΠΠΣ των νεοεισαχθέντων φοιτητών σε αυτό, κατά το εν λόγω ακαδημαϊκό έτος. Το τμήμα έχει βελτιώσει σημαντικά τη θέση του, ανεβαίνοντας από την 6^η θέση προτίμησης στην 3^η/4^η θέση προτίμησης. Αυτό το αποτέλεσμα συνάδει με τις θετικές επιδόσεις του τμήματος στον τομέα της εξωστρέφειας, που έχει κάνει το τμήμα περισσότερο γνωστό για τις επιτυχίες του, την ποιότητά του και τις προοπτικές που προσφέρει στους φοιτητές του, γινόμενο έτσι περισσότερο επιθυμητό.

Οι επόμενοι εξεταζόμενοι δείκτες αφορούν στο στάδιο σπουδών στο οποίο βρίσκονται οι φοιτητές του τμήματος. Διαπιστώνουμε πως αργά αλλά σταθερά μειώνεται το ποσοστό των «αιώνιων» φοιτητών και αυξάνει το ποσοστό των φοιτητών που βρίσκονται στην κανονική διάρκεια φοίτησης. Επέρχεται έτσι σταδιακά μια πιο φυσιολογική ροή του τμήματος που θα διευκολύνει συνολικά τη λειτουργία του.

Στους δείκτες αποφοίτησης διαπιστώνουμε επίσης μια αργή αλλά σταδιακή βελτίωση, καθώς αυξάνεται γοργά (έχει υπερδιπλασιαστεί σε μία διετία) το ποσοστό των φοιτητών που ολοκληρώνει τις σπουδές του με ένα το πολύ έτος καθυστέρησης σε σχέση με την κανονική προβλεπόμενη διάρκεια σπουδών. Παράλληλα μειώνεται το ποσοστό των φοιτητών που ολοκληρώνουν τις σπουδές τους με μεγάλη καθυστέρηση. Αυτή η θετική εικόνα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση όμως να κρύψει το γεγονός πως κανείς από τους φοιτητές μας δεν ολοκληρώνει το πρόγραμμα στο χρόνο που αυτό έχει σχεδιαστεί να ολοκληρώνεται. Αυτό σίγουρα είναι δείγμα σημαντικής αστοχίας στην υλοποίηση του προπτυχιακού προγράμματος που χρήζει άμεσης και δραστηρικής αντιμετώπισης.

Σε ό,τι αφορά το βαθμό αποφοίτησης, αυτός κινείται σταθερά μεταξύ 6.5 και 7, ενώ δεν αριστεύουν περισσότεροι από 1 στους 20.

Προτάσεις

Είναι ευχάριστο πως όλοι οι δείκτες που σχετίζονται με την πορεία των φοιτητών στο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών δείχνουν βελτίωση. Όπως λέχθηκε και για τα δεδομένα που αφορούν στα αποτελέσματα των μαθημάτων, παραμένει το ερώτημα κατά πόσο τα στοιχεία αυτά αντιστοιχούν ήδη σε επαρκώς καλή λειτουργία ή όχι. Προτείνεται και εδώ η επικοινωνία και συνεργασία με συναφή τμήματα για την ανταλλαγή πληροφοριών, ώστε να συγκριθούν οι επιδόσεις του δικού μας τμήματος με αυτές των υπολοίπων.

Σε κάθε περίπτωση, είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό πως ουδείς εκ των φοιτητών κατορθώνει να ολοκληρώσει το πρόγραμμα στα 4 έτη, όπως έχει σχεδιαστεί. Προτείνεται να αναλυθούν τα δεδομένα φοίτησης για να εντοπιστούν τα σημεία συμφόρησης και να υλοποιηθούν ανάλογες δράσεις αποσυμφόρησης στην επόμενη έκδοση του οδηγού σπουδών.

Διαδικασία peer review

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Τα μέλη του τμήματος στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου μοιράζονται τα θέματα των εξετάσεων που χρησιμοποίησαν με συναδέλφους συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το αντικείμενο του εκάστοτε μαθήματος. Ο επιλεγείς συνάδελφος εξετάζει τα θέματα ως αμέτοχος κριτής και προσφέρει την καλόπιστη κριτική του και τυχόν προτάσεις για βελτιώσεις ή άλλες παρεμβάσεις. Στο τέλος τα μέλη του τμήματος μοιράζονται με την ΟΜΕΑ τα σχόλια των peer reviewer μαζί με τους τρόπους με τους οποίους στοχεύουν να τα αξιοποιήσουν ενόψει των επόμενων εξεταστικών.

Συζήτηση/συμπεράσματα

Στις πρόσφατες αναφορές των μελών ΔΕΠ σχετικά με τις ενέργειές τους σε συνέχεια της ανατροφοδότησης που έχουν λάβει από τη διαδικασία αξιολόγησης από τους φοιτητές (βλ προηγούμενη ενότητα) και από τη διαδικασία peer review, το μέρος που αφορά τις δράσεις τους σε συνέχεια των σχολίων peer review είναι κενό. Αυτό είναι μια φυσιολογική εξέλιξη, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις η διαδικασία peer review δεν παράγει πλέον προτάσεις παρεμβάσεων.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί πως αυτό δεν είναι ενδεικτικό «χαλαρότητας» της διαδικασίας. Προς επίρρωση τούτου, στο παρελθόν αρκετοί συνάδελφοι έχουν αναφέρει πως η διαδικασία τους έδωσε νέα οπτική και την αξιοποίησαν βελτιώνοντας τον τρόπο που οργανώνουν τη διδασκαλία τους ή/και τις εξετάσεις τους. Μετά όμως από αρκετούς κύκλους εφαρμογής της δράσης, έχουν πλέον εξαντληθεί οι διαφορετικοί συνάδελφοι που μπορούν να αξιολογήσουν το κάθε μάθημα. Έχοντας πλέον όλοι συνεισφέρει την άποψή τους, είναι αναμενόμενο να έχει επέλθει μια ισορροπία, στην οποία όλα τα σχόλια έχουν ενσωματωθεί και δεν υπάρχουν νέα.

Προτάσεις

Η προσθήκη του peer review στις διαδικασίες του τμήματος ήταν σίγουρα θετική, αφού τόσοι συνάδελφοι δηλώνουν πως ωφέλησε τους ίδιους και τελικά την ποιότητα του διδακτικού τους έργου. Λαμβάνοντας όμως υπόψη πως πλέον τα σχόλια από τη διαδικασία του peer review είναι πλέον σπάνια και με στόχο την αποφυγή επένδυσης σημαντικού ανθρώπινου φόρτου σε εργασίες που δεν παράγουν τα αντίστοιχα οφέλη, προτείνεται η διαδικασία του peer review να μην εφαρμόζεται πλέον μετά από κάθε εξεταστική αλλά μόνο μία φορά ανά έτος, συνεξετάζοντας τα θέματα από όλες τις εξεταστικές περιόδους. Εξαιρούνται από την παρούσα εισήγηση τα νέο-εισαγόμενα μαθήματα, για τα οποία καλό είναι η διαδικασία του peer review να είναι τακτική έως ότου έρθουν και αυτά σε μια κατάσταση ισορροπίας.

Σύμβουλος καθηγητής

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Ο ρόλος του συμβούλου καθηγητή δημιουργήθηκε σε συνέχεια σχετικών σχολίων σε προηγούμενη διαδικασία αξιολόγησης του τμήματος και έκτοτε υλοποιείται συνεχώς από τα μέλη του τμήματος. Τα εμπλεκόμενα μέλη ΔΕΠ αποστέλλουν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους φοιτητές που τους έχουν ανατεθεί (περίπου 80-90 φοιτητές ανά μέλος ΔΕΠ) υπενθυμίζοντάς τους την ύπαρξη του ρόλου του συμβούλου καθηγητή και καλώντας τους να αξιοποιήσουν την παρουσία του. Η αντιστοίχιση μεταξύ φοιτητών και συμβούλων είναι επίσης διαθέσιμη διαδικτυακά, ώστε να μπορούν και οι φοιτητές σε οποιαδήποτε στιγμή να αναζητήσουν τον σύμβουλό τους και να εκκινήσουν εκείνοι την επικοινωνία.

Αναλύοντας τις σχετικές αναφορές των μελών ΔΕΠ εξάγουμε τα ποσοστά συμμετοχής των φοιτητών, δηλαδή το μέρος των φοιτητών που επικοινωνούν με τον επιβλέποντά τους για οποιοδήποτε θέμα, είτε με δική τους αρχική πρωτοβουλία είτε σε συνέχεια του σχετικού μηνύματος του επιβλέποντα. Αυτά συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

	Ποσοστό συμμετοχής φοιτητών
2023	1.87%
2024	2.06%

Συζήτηση/συμπεράσματα

Η βαθμός αξιοποίησης του ρόλου του συμβούλου καθηγητή από τους φοιτητές είναι εξαιρετικά χαμηλός. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί πως είναι απόρροια σφάλματος εκ μέρους των συμβούλων. Εάν υπήρχε τέτοια αιτία, αφενός θα υπήρχαν και συνάδελφοι για τους οποίους η συμμετοχή θα ήταν μεγαλύτερη, αφετέρου θα υπήρχαν σχετικά παράπονα από τους ίδιους τους φοιτητές ή τους εκπροσώπους τους στη συνέλευση. Αντίθετα, φαίνεται πως ο ρόλος του συμβούλου καθηγητή δεν είναι ιδιαίτερα χρήσιμος συγκεκριμένα για τους φοιτητές στο δικό μας τμήμα.

Αυτό δεν συνιστά απαραίτητα έκπληξη. Η εισήγηση για δημιουργία του ρόλου του συμβούλου καθηγητή προέκυψε σε μεταφορά του ρόλου του academic advisor που λειτουργεί σε διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα, όπως για παράδειγμα το αμερικανικό. Όμως εκεί ο φοιτητής δεν εγγράφεται απαραίτητα σε συγκεκριμένο τμήμα με στενό αντικείμενο σπουδών και αυστηρά προδιαγεγραμμένο πλάνο σπουδών αλλά μπορεί επιλέγοντας διαφορετικά μαθήματα διαμορφώσει δραματικά διαφορετικές πορείες και τελικά διαφορετικά πτυχία μέσω των major και των minors. Στο δικό μας εκπαιδευτικό σύστημα υπάρχει μικρή ελευθερία επιλογών (στο πλαίσιο των μαθημάτων επιλογής) η οποία όμως και πάλι οδηγεί στο ίδιο ενιαίο πτυχίο, κάνοντας έτσι τις σχετικές επιλογές μη κρίσιμες για την πορεία των φοιτητών.

Προτάσεις

Είναι θετικό που για κάθε φοιτητή έχει οριστεί κάποιος συνάδελφος που είναι υπεύθυνος να παρακολουθεί την πρόοδό του και να τον κατευθύνει/συμβουλεύει σε τυχόν κρίσιμες στιγμές της ακαδημαϊκής του πορείας. Καθώς όμως η συμμετοχή των φοιτητών δείχνει πως η τρέχουσα μορφή του ρόλου του συμβούλου δεν είναι χρήσιμη, προτείνεται να επανεξεταστεί ο ρόλος του συμβούλου καθηγητή και να προσδιοριστούν οι περιοχές στις οποίες η συμβουλευτική παρουσία του θα μπορούσε να είναι περισσότερο χρήσιμη. Αυτή η πληροφορία θα ήταν χρήσιμο να ανακοινωθεί και προς τους φοιτητές, οι οποίοι επίσης δεν γνωρίζουν σε ποιες περιπτώσεις θα είχε νόημα να αναζητούν τη βοήθεια του συμβούλου καθηγητή. Τέλος, σε περίπτωση που όντως αναδιαμορφωθεί ο ρόλος του συμβούλου καθηγητή με τρόπο που η εποπτεία των σπουδών να είναι περισσότερο ουσιαστική, το πλήθος των 80+ φοιτητών ανά σύμβουλο θα είναι απαγορευτικά μεγάλο. Προς αυτή την κατεύθυνση προτείνεται να συμμετέχουν ως σύμβουλοι και τα μέλη ΕΔΙΠ του τμήματος, τα οποία σαφώς και έχουν τόσο τις σχετικές γνώσεις και δεξιότητες όσο και την απαραίτητη άριστη επαφή με τους φοιτητές.

Άλλες πηγές ανάδρασης

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Πιστό στην προσπάθειά του να συλλέγει στοιχεία αξιολόγησης με κάθε πρόσφορο μέσο και από κάθε σχετική πηγή και ενδιαφερόμενο/εμπλεκόμενο μέρος (stakeholder), στη διάρκεια του 2024 το τμήμα οργάνωσε και υλοποίησε καμπάνια συλλογής δεδομένων αξιολόγησης από τους αποφοίτους μας. Στην έρευνα ελήφθησαν 165 απαντήσεις αποφοίτων σε μορφή ερωτηματολογίου που περιελάμβανε τόσο ερωτήσεις επιλογής που οδηγούν σε ποσοτικά στοιχεία όσο και ερωτήσεις ελεύθερου κειμένου που οδηγούν σε ποιοτικά στοιχεία αξιολόγησης.

Τα ευρήματα συνοψίζονται ακολούθως:

Ποσοτικά στοιχεία	Ποιοτικά στοιχεία
Είναι θετική η συνολική εμπειρία φοίτησης με αποτέλεσμα να πρότειναν το τμήμα σε άλλους υποψήφιους	Οι διδάσκοντες είναι προσιτοί, με όρεξη/διάθεση, και καλά καταρτισμένοι για τη διδασκαλία των μαθημάτων
Υπάρχουν παράπονα σε θέματα, όπως τα εργαλεία e-learning και η βιβλιοθήκη (το πρώτο γνώρισε ανάπτυξη κατά την πανδημία, ενώ τα συγγράμματα της βιβλιοθήκης ήταν περιορισμένα στην αρχή λειτουργίας της)	Στα θετικά αναφέρθηκε το οικογενειακό κλίμα και η καλή αναλογία καθηγητών/ φοιτητών
Ιδιαίτερα θετική άποψη για τους διδάσκοντες αλλά και τη σύνδεση των γνώσεων που τους προσέφερε ο οδηγός σπουδών με την αγορά εργασίας	Στα αρνητικά αναφέρεται ο μικρός αριθμός μαθημάτων επιλογής, και η ανάγκη ενημέρωσης του περιεχομένου του οδηγού σπουδών σύμφωνα με τις εξελίξεις της επιστήμης
	Τέλος αναφέρθηκε η ανάγκη ανανέωσης των κτηριακών υποδομών, καθώς και στελέχωσης της γραμματείας

Συζήτηση/συμπεράσματα

Καταρχάς είναι θετικό πως οι απόφοιτοι έχουν συμμετάσχει στην έρευνα πολύ πιο μαζικά από ό,τι οι προπτυχιακοί φοιτητές στις αντίστοιχες εξαμηνιαίες διαδικασίες αξιολόγησης. Ενδεχομένως οι απόφοιτοι νιώθουν περισσότερο ασφαλείς στην αξιολόγησή τους, μην έχοντας πλέον κάποια ανησυχία για τυχόν επιπτώσεις. Στόχος του τμήματος παραμένει το ίδιο επίπεδο ασφάλειας να νιώσουν και οι φοιτητές που δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τις σπουδές τους.

Συνολικά διαπιστώνουμε πως η εικόνα των αποφοίτων είναι ιδιαίτερα θετική για το τμήμα. Στα πλέον θετικά στοιχεία καταγράφονται το ανοιχτό οικογενειακό κλίμα, η προσιτότητα των διδασκόντων και η προσωπική επαφή με τους φοιτητές. Είναι στοιχεία που δίνουν στο τμήμα ένα συγκριτικό πλεονέκτημα (τμήματα των κεντρικών πανεπιστημίων συχνά κατηγορούνται για απρόσωπες σπουδές) και θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και στο πλαίσιο της περαιτέρω προώθησης και προβολής του.

Εκ πρώτης όψης, το πλήθος των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων δίνει στα συλλεχθέντα δεδομένα ικανή στατιστική αξιοπιστία. Χρειάζεται όμως να σημειωθεί πως τα ερωτηματολόγια έχουν συμπληρωθεί από αποφοίτους του συνόλου της εικοσαετούς πορείας του τμήματος (και των δύο τμημάτων από τη συνένωση των οποίων προέκυψε). Σε αυτή τη χρονική περίοδο το τμήμα έχει αλλάξει μορφές και εξελιχθεί με πολλαπλούς τρόπους. Καθώς, δεν αναφέρονται όλα τα ερωτηματολόγια στις ίδιες χρονικές περιόδους (κάθε απόφοιτος αξιολογεί το τμήμα όπως ο ίδιος το γνώρισε την περίοδο των δικών του σπουδών), τυχόν συμπεράσματα οφείλουν να εξετάζονται με την ανάλογη επιφύλαξη.

Συναξιολογώντας το έτος λήψης του πτυχίου διαπιστώνουμε πως η εικόνα των αποφοίτων για τους διδάσκοντες παραμένει διαχρονικά σταθερή, ενώ αντίθετα η εικόνα σχετικά με την επάρκεια των υποδομών διαφοροποιείται: Παλαιότεροι απόφοιτοι αναφέρουν την ανάγκη για βελτίωση κτηριακών εγκαταστάσεων, εργαστηρίων και βιβλιοθήκης. Οι αναφορές σε ανάγκη για ενημέρωση του οδηγού σπουδών επίσης φθίνουν με την πάροδο του χρόνου, δείχνοντας πως, σύμφωνα και με την εικόνα που έχουν οι απόφοιτοι με βάση τη μετέπειτα εμπειρία τους στην αγορά εργασίας, ο οδηγός σπουδών του τμήματος γίνεται όλο και πιο κατάλληλος για να προετοιμάζει τους φοιτητές για το περιβάλλον στο οποίο θα εργαστούν.

Προτάσεις

Η εικόνα που παρουσιάζεται στις απαντήσεις των αποφοίτων, τόσο από άποψη ποσοτικών όσο και ποιοτικών στοιχείων, είναι ιδιαίτερα θετική. Θετικό είναι επίσης πως δοκιμάστηκε με επιτυχία ένα νέο κανάλι συλλογής πληροφοριών σχετικά με το τμήμα και τις διδακτικές υπηρεσίες που παρέχει. Προτείνεται η θεσμοθέτηση της συλλογής δεδομένων αυτού του τύπου από τους αποφοίτους, ενδεχόμενα μέσω της δημιουργίας ερωτηματολογίου εξόδου που θα συμπληρώνεται μαζί με την αίτηση περάτωσης σπουδών ή την αίτηση συμμετοχής στην ορκωμοσία. Μια δεύτερη επαφή με τους αποφοίτους σε επόμενο χρόνο, ενδεικτικά 2 έτη μετά από την αποφοίτηση, όταν θα έχουν αξιολογήσει τι τους έχει προσφέρει το τμήμα μέσα από την εμπειρία τους στην αγορά εργασίας, θα ήταν επίσης ενδιαφέρουσα και χρήσιμη.

Προτείνεται επίσης να εξεταστεί κατά πόσο θα ήταν χρήσιμο να ενταχθεί η προσιτότητα των διδασκόντων και η τακτική προσωπική επαφή με τους φοιτητές στα στοιχεία που τονίζονται στο πλαίσιο των στοχευμένων δράσεων προβολής και προώθησης του τμήματος προς τους εν δυνάμει μελλοντικούς φοιτητές του και τις οικογένειές τους.

Ερευνητική δραστηριότητα

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Τα στοιχεία ερευνητικής δραστηριότητας αντλήθηκαν από τις τρεις πιο πρόσφατες σχετικές εκθέσεις της ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΘΑΑΕ). Από τις εκθέσεις αυτές, στην παρούσα ενότητα εστιάζουμε στις παραμέτρους εκείνες που συνήθως αξιολογούν την ερευνητική δραστηριότητα, όπως οι δημοσιεύσεις, τα έργα και οι αναφορές.

Τα προς εξέταση στοιχεία ακολουθούν:

	Έκθεση 2024 (για 2022/23)	Έκθεση 2023 (για 2021/22)	Έκθεση 2022 (για 2020/21)
Δ3.21 Ετήσιο ποσοστό μελών ΔΕΠ σε προγράμματα εκπαιδευτικής συνεργασίας	9,52%	4,76%	0,00%
Δ3.24-21 Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από ΕΣΠΑ	92,40 %	61,31%	77,82 %
Δ3.25-21 Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από ΕΕ (ανταγωνιστικά)	1,80 %	11%	7,37 %
Δ3.26-21 Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από Διεθνείς Φορείς	0,00 %	18,70%	2,91 %
Δ3.56-212 Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από Εθνικούς Φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς)	0,68 %	2,74%	1,42 %
Δ3.58-212 Αναλογία συνολικής χρηματοδότησης ενεργών έργων Τμήματος ανά μέλος ΔΕΠ	60.593,56	46.186,93	26.265,72
Δ3.64 Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών Scopus (σωρευτικά τα 5 τελευταία έτη) ανά μέλος Τμήματος	17,66	14,97	18,70

	Έκθεση 2024 (για 2022/23)	Έκθεση 2023 (για 2021/22)	Έκθεση 2022 (για 2020/21)
Δ3.65 Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών Scopus (έτος αναφοράς) ανά μέλος Τμήματος	3,55	3,38	3,53
Δ3.41-22 Μέσο συνολικό πλήθος μονογραφιών ανά μέλος ΔΕΠ (έτος αναφοράς)	0,00	0,43	0,00
Δ3.42-22 Μέσο συνολικό πλήθος βιβλίων ανά μέλος ΔΕΠ (έτος αναφοράς)	0,10	0,10	0,09
Δ3.43-22 Μέσο συνολικό πλήθος κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους ανά μέλος ΔΕΠ (έτος αναφοράς)	0,05	0,24	0,64
Δ3.44 Μέσο συνολικό πλήθος συνεδρίων Τμήματος ανά μέλος ΔΕΠ	0,33	0,33	0,05
Δ3.68 Μέσο συνολικό πλήθος αναφορών Scopus μελών του Τμήματος ανά μέλος Τμήματος (σωρευτικά 5 ετών)	351,24	261,97	334,27
Δ3.69 Μέσο συνολικό πλήθος αναφορών Scopus μελών του Τμήματος ανά μέλος Τμήματος (έτος αναφοράς)	76,21	62,24	75,27
Δ3.62-22 Μέσο συνολικό πλήθος ετεροαναφορών Scopus μελών του Τμήματος ανά μέλος Τμήματος (σωρευτικά 5 ετών)	305,31	229,59	285,07
Δ3.47-211 Ετήσιο ποσοστό έργων με συντονιστή μέλος του Τμήματος	0,00 %	3,57%	3,85 %
Δ3.48-211 Ετήσιο ποσοστό ευρωπαϊκών έργων (ανταγωνιστικών)	15,00 %	17,86 %	15,38 %
Δ3.49-211 Ετήσιο ποσοστό έργων ΕΣΠΑ	30,00 %	39,29 %	42,31 %
Δ3.50-211 Ετήσιο ποσοστό έργων από διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς	0,00 %	0,00 %	3,85 %
Δ3.51-211 Ετήσιο ποσοστό έργων από εθνικούς φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς)	30,00 %	25,00 %	23,08 %
Δ3.52-211 Ετήσιο ποσοστό ενεργών έργων μικρού προϋπολογισμού	40,00 %	32,14 %	30,77 %
Δ3.53-211 Ετήσιο ποσοστό ενεργών έργων μεσαίου προϋπολογισμού	20,00 %	21,43 %	23,08 %
Δ3.54-211 Ετήσιο ποσοστό ενεργών έργων υψηλού προϋπολογισμού	40,00 %	46,43 %	46,15 %

Συζήτηση/συμπεράσματα

Η ερευνητική δραστηριότητα των μελών του τμήματος είναι ιδιαίτερα έντονη. Σημαντικό είναι πως είναι επίσης σε σταθερά αυξητική τροχιά. Ενδεικτικά, ενώ τα μέλη του τμήματος αρχικά δεν συμμετείχαν σε προγράμματα τύπου Erasmus+, το ποσοστό των συναδέλφων που συμμετέχουν διπλασιάζεται ετησίως. Η πλέον χαρακτηριστική παράμετρος ποσοτικοποίησης της ερευνητικής δραστηριότητας, από τη σκοπιά των ερευνητικών έργων, είναι αυτή του ύψους των

εξασφαλισμένων κονδυλίων. Διαπιστώνουμε και εκεί μια σημαντική αύξηση και κυρίως μια σταθερά αυξητική πορεία.

Η έλλειψη έργων με συντονιστή μέλος του τμήματος που παρατηρείται το 2024 είναι πιθανώς παροδική, καθώς βρισκόμαστε στη μεταβατική περίοδο μεταξύ των εθνικών χρηματοδοτήσεων (πολλά έργα έχουν ολοκληρωθεί και οι επόμενες προσκλήσεις είναι στην πλειοψηφία τους ακόμη στο στάδιο της αξιολόγησης). Τα μέλη του τμήματος είχαν ισχυρή συμμετοχή στις υποβληθείσες προτάσεις και αναμένεται να έχουν ανάλογη συμμετοχή και στις εγκεκριμένες και ενταγμένες προτάσεις όταν ανακοινωθούν τα σχετικά αποτελέσματα.

Στον τομέα των δημοσιεύσεων τα δεδομένα της ΕΘΑΕ δείχνουν μια σταθερή παραγωγή επιστημονικού έργου. Το έργο αυτό, όμως, λαμβάνει σημαντικά μεγαλύτερη αναγνώριση, όπως προκύπτει από τα αντίστοιχα στοιχεία ετεροαναφορών.

Συμπερασματικά, τόσο βάσει εξασφαλισμένου ερευνητικού προϋπολογισμού όσο και βάσει αναγνώρισης του ερευνητικού έργου, το τμήμα βρίσκεται σε ανοδική τροχιά.

Σημαντικό στοιχείο είναι επίσης πως τα μέλη του τμήματος συντονίζουν ή συμμετέχουν σε δυσανάλογα πολλά για το μέγεθος του τμήματος έργα από αυτά που υλοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, εμφανίζοντας σημαντικά αυξημένη δραστηριότητα σε σχέση με άλλα τμήματα. Αυτό όμως θα μπορούσε να οφείλεται και στον τεχνικό χαρακτήρα των γνωστικών αντικειμένων που θεραπεύει. Αντίστοιχα έντονη συμμετοχή στα ερευνητικά έργα παρατηρείται εξάλλου και για το τμήμα ηλεκτρολόγων μηχανικών που θεραπεύει συναφείς γνωστικές περιοχές.

Προτάσεις

Η πορεία του τμήματος στον ερευνητικό τομέα αξιολογείται ιδιαίτερα θετικά ως προς την ανοδική της πορεία. Για την αντικειμενική αξιολόγηση των επιδόσεων του τμήματος στον τομέα της έρευνας προτείνεται η επικοινωνία και συνεργασία με συναφή τμήματα για την ανταλλαγή πληροφοριών, ώστε να συγκριθούν οι επιδόσεις του δικού μας τμήματος με αυτές των υπολοίπων.

Καθώς, αφενός η ερευνητική δραστηριότητα είναι αυτοδύναμη και ανεξάρτητη δραστηριότητα των μελών του τμήματος που μόνο ως στατιστικό αθροίζεται συνολικά για το τμήμα, αφετέρου οι δυνατότητες του τμήματος να επηρεάσει την ερευνητική πορεία και εξέλιξη των μελών του είναι μηδαμινές, δεν προτείνεται κάποια παρέμβαση σε επίπεδο τμήματος.

Σημειώνεται πως τα ανώτερα όργανα του ιδρύματος έχουν προτείνει/ζητήσει να γίνει μια προσπάθεια να αυξηθεί ο αριθμός των έργων ΚΕΔΙΒΙΜ ανά μέλος ΔΕΠ με στόχο την ενίσχυση των δεικτών που επηρεάζουν τη χρηματοδότηση του ιδρύματος. Προς αυτή την κατεύθυνση τα μέλη του τμήματος θα μπορούσαν να έχουν σημαντική επίδραση, συνεκτιμώντας τόσο την εμπειρία τους στη σχεδίαση και υλοποίηση έργων όσο και την καταλληλότητα των γνωστικών αντικειμένων τους για την προσφορά προγραμμάτων κατάρτισης.

Διασύνδεση με αγορά εργασίας

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Η διασύνδεση του τμήματος με την αγορά εργασίας περιλαμβάνει αφενός την πρακτική άσκηση των φοιτητών, αφετέρου τις επαφές με τις επιχειρήσεις μέσω δράσεων όπως οι ημέρες καριέρας, εταιρικές παρουσιάσεις και εκπαιδευτικές εκδρομές.

Η πρακτική άσκηση υλοποιείται κατά κύριο λόγο με δύο τρόπους. Ο πρώτος είναι μέσω κρατικής χρηματοδότησης του προγράμματος ΕΣΠΑ και ο δεύτερος με ιδιωτική χρηματοδότηση. Η χρηματοδότηση ΕΣΠΑ είναι περισσότερο επιθυμητή από τις επιχειρήσεις οι οποίες σε αυτή την περίπτωση δεν έχουν καμία οικονομική επιβάρυνση και έτσι πολύ πιο εύκολα δέχονται να υποδεχθούν φοιτητές στις εγκαταστάσεις τους. Το πρόγραμμα όμως δεν είναι πάντα διαθέσιμο,

καθώς υπάρχουν κενά χρηματοδότησης, και οι θέσεις είναι περιορισμένες καθώς οι διαθέσιμες πιστώσεις διαμοιράζονται μεταξύ όλων των τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Ιδιωτική χρηματοδότηση σημαίνει πως οι επιχειρήσεις καλύπτουν εξολοκλήρου τα κόστη αμοιβών και ασφάλισης του μαθητευόμενου φοιτητή, με μόνο όφελος το σχετικά μειωμένο κόστος της μαθητείας σε σύγκριση με την κανονική πρόσληψη. Τα στατιστικά στοιχεία συμμετοχής στην πρακτική άσκηση ακολουθούν:

	Πρακτική μέσω ΕΣΠΑ	Πρακτική με ιδιωτική χρηματοδότηση	Σύνολο
2022	4	1	5
2023	10	10	20
2024	17	4	21

Η δράση «Ημέρα Καριέρας» έχει ξεκινήσει με πρωτοβουλία του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και έχει αγκαλιαστεί από την ακαδημαϊκή κοινότητα. Μετά από αίτημα άλλων τμημάτων της Σχολής Οικονομίας και Τεχνολογίας, η εκδήλωση πλέον συνδιοργανώνεται σε επίπεδο σχολής, με τη συνεισφορά μελών όλων των τμημάτων στη διοργάνωση και συμμετοχή φοιτητών όλων των τμημάτων στις επαφές με τις εταιρείες που λαμβάνουν μέρος.

Σε ό,τι αφορά στη συμμετοχή των φοιτητών, για την Ημέρα Καριέρας 2024, έχουμε τα παρακάτω στατιστικά:

- Εγγράφηκαν 102 άτομα, δήλωσαν τουλάχιστον μια συνέντευξη 97 και ολοκλήρωσαν τουλάχιστον μια συνέντευξη 94.
- Μέσος αριθμός ολοκληρωμένων συνεντεύξεων ανα συνεντευξιζόμενο: 3.4
- Μέσος αριθμός ολοκληρωμένων συνεντεύξεων ανα εταιρεία: 20 (μέγιστο 33 ελάχιστο 8)
- Ολοκληρώθηκαν 320 συνεντεύξεις, και δεν πρόλαβαν να γίνουν λόγω χρόνου 69.
- Συνολικό πλήθος συνεντεύξεων που δηλώθηκαν, και είτε ολοκληρώθηκαν είτε όχι είτε αφαιρέθηκαν (λόγω καθυστέρησης, κλπ.): 709

Δεν υπάρχουν στοιχεία συμμετοχής των φοιτητών στις προηγούμενες εκδόσεις της εκδήλωσης, καταγράφονται όμως τα πιο πρόσφατα στην παρούσα αναφορά ώστε να είναι διαθέσιμα ως στοιχεία αναφοράς στο μέλλον.

Σε ό,τι αφορά στη συνεισφορά των τμημάτων στη διοργάνωση της εκδήλωσης, έχουμε τα ακόλουθα στοιχεία:

	Τακτικό προσωπικό			Εθελοντές φοιτητές			Επαφή με επιχειρήσεις		
	ΤΠΤ	Άλλα τμήματα	ποσοστό ΤΠΤ	ΤΠΤ	Άλλα τμήματα	ποσοστό ΤΠΤ	ΤΠΤ	Άλλα τμήματα	ποσοστό ΤΠΤ
2022	15	0	100%	15	0	100%	20	0	100%
2023	15	0	100%	15	0	100%	16	0	100%
2024	15	1	94%	15	5	75%	17	0	100%

Σε ό,τι αφορά στις εταιρικές παρουσιάσεις, ικανός αριθμός τέτοιων λαμβάνει χώρα κάθε έτος, τόσο στο πλαίσιο της ημέρας καριέρας όσο και σε ανεξάρτητες επισκέψεις σε συνδυασμό με εκπαιδευτικές δραστηριότητες, και οι φοιτητές συμμετέχουν σε μεγάλους αριθμούς (πχ γεμίζει η αίθουσα I4 που είναι η μεγαλύτερη αίθουσα του κάτω κτιρίου). Δεν υπάρχουν όμως

καταγεγραμμένα στοιχεία σχετικά με το πλήθος και τα αντικείμενα των επιχειρήσεων ή σχετικά με το πλήθος των φοιτητών που συμμετέχουν.

Οι εκπαιδευτικές εκδρομές στοχεύουν να φέρουν τους φοιτητές σε επαφή με πραγματικούς χώρους εργασίας, σχετικούς με το αντικείμενο των σπουδών τους. Επιλέγονται προορισμοί στους οποίους η θεωρία των σπουδών εφαρμόζεται στο υψηλότερο δυνατό πρακτικό επίπεδο. Τα στατιστικά συμμετοχής ακολουθούν.

	Προορισμός	Πλήθος φοιτητών
2022	Δορυφορικό Πάρκο Νεμέας	40
2023	Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας (Πανεπιστήμιο Πατρών)	50
2024	Αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος	50

Συζήτηση/συμπεράσματα

Η πρακτική άσκηση φέρνει τους φοιτητές σε άμεση επαφή με την αγορά εργασίας και δεν είναι σπάνια τα παραδείγματα φοιτητών που έχουν μετατρέψει την πρακτική άσκηση σε κανονική πρόσληψη – ιδιαίτερα στην περίπτωση πρακτικής άσκησης με ιδιωτική χρηματοδότηση. Από την άλλη πλευρά, η αύξηση των μονάδων ECTS που αντιστοιχούν στο μάθημα της πρακτικής άσκησης έχει αυξήσει το ενδιαφέρον των φοιτητών για την πρακτική. Η σταθερή συμμετοχή στην πρακτική άσκηση το 2024 σε σχέση με το 2023 δεν αντιστοιχεί σε σταθερό ενδιαφέρον των φοιτητών αλλά αντίθετα σε εξωτερικές συγκυρίες: για τη μεν πρακτική άσκηση με χρηματοδότηση ΕΣΠΑ έχει ολοκληρωθεί το προηγούμενο πρόγραμμα και δεν έχει ξεκινήσει νέο με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η δυνατότητα εκπόνησης νέων πρακτικών ασκήσεων ενώ για τη δε πρακτική με ιδιωτική χρηματοδότηση έχει μεταβληθεί η διαδικασία κάνοντας τη συμμετοχή σε αυτή περισσότερο σύνθετη, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις ενέργειες που απαιτούνται από την πλευρά των επιχειρήσεων. Η πραγματική ζήτηση για πρακτική άσκηση από την πλευρά των φοιτητών είναι ιδιαίτερα αυξημένη, όπως προκύπτει από τις επαφές τους με τους υπεύθυνους των διαφορετικών μορφών πρακτικής.

Οι ημέρες καριέρας είναι μια εξαιρετική εκδήλωση στην οποία οι φοιτητές συμμετέχουν σε μεγάλους αριθμούς και με μεγάλη προθυμία. Συνοδεύεται από συμπληρωματικές δράσεις, όπως αυτή της προετοιμασίας για τις συνεντεύξεις και της βοήθειας στη σύνταξη του βιογραφικού σημειώματος, για τις οποίες οι φοιτητές έχουν εκφραστεί ιδιαίτερα θετικά. Από το 2020 εξετάστηκε η συνεργασία με άλλα τμήματα της σχολής μετά από δικό τους αίτημα, αλλά και με την προοπτική μέσα από τις επαφές των μελών ΔΕΠ των άλλων τμημάτων να μεγαλώσει και ο αριθμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν. Δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με το αν οι φοιτητές που δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν συνεντεύξεις ήταν από το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ή από άλλα τμήματα της σχολής.

Οι εταιρικές παρουσιάσεις και εκπαιδεύσεις είναι ιδιαίτερα χρήσιμες και προωθούν τόσο τη διασύνδεση με την αγορά εργασίας όσο και την επαφή των φοιτητών με σύγχρονα εργαλεία και τεχνολογίες. Καθώς όμως οργανώνονται συνήθως μέσω ατομικών πρωτοβουλιών των μελών του τμήματος, δεν υπάρχει κεντρική καταγραφή τους.

Οι εκπαιδευτικές εκδρομές έχουν αγκαλιαστεί από τους φοιτητές, οι οποίοι δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον συμμετοχής. Κατά τη διάρκεια των εκδρομών συμμετέχουν ενεργά και τα στελέχη που τους υποδέχονται έχουν συχνά δηλώσει πως έχουν εντυπωσιαστεί από το επίπεδο των ερωτήσεων που τους τίθενται από τους φοιτητές. Ενδεικτικό της ανταπόκρισης που είχε η αρχική διοργάνωση της δράσης, καθώς και κάθε επόμενη, είναι πως κάθε έτος αυξάνει τόσο η ακτίνα κίνησης (αρχικά στην κοντινή Νεμέα, στη συνέχεια εκτός της περιφέρειας στην Πάτρα και το 2024 εκτός Πελοποννήσου στην Αθήνα) όσο και το κύρος του φορέα που επισκέπτονται οι φοιτητές μας. Είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί πως το πλήθος των 50 φοιτητών αντιστοιχεί στον αριθμό των φοιτητών

που τελικά συμμετείχαν και είναι φραγμένο από τη χωρητικότητα του πούλμαν που ήταν διαθέσιμο για τη μεταφορά τους. Το πλήθος των ενδιαφερόμενων φοιτητών ήταν αρκετές φορές πολλαπλάσιο και χρειάστηκε να γίνει επιλογή των συμμετεχόντων.

Προτάσεις

Τα αυξημένα ECTS της πρακτικής άσκησης την κάνουν ιδιαίτερα επιθυμητή για τους φοιτητές όχι μόνο για την εμπειρία της επαφής με την αγορά εργασίας αλλά και ως εργαλείο ταχύτερης και ενδεχομένως ευκολότερης ολοκλήρωσης των σπουδών. Καθώς αφενός η πληροφόρηση των φοιτητών σχετικά με την πρακτική άσκηση είναι ήδη άριστη, όπως προκύπτει από τη συχνότητα με την οποία εκφράζουν την επιθυμία εκπόνησής της, και αφετέρου τόσο το θεσμικό πλαίσιο όσο και το πλήθος των διαθέσιμων πιστώσεων για πρακτική μέσω ΕΣΠΑ καθορίζεται από όργανα έξω από τον έλεγχο του τμήματος, η ΟΜΕΑ δεν προτείνει καμία παρέμβαση στις διαδικασίες που σχετίζονται με την πρακτική άσκηση.

Οι ημέρες καριέρας είναι μια εξαιρετική δράση διασύνδεσης με την αγορά εργασίας, τόσο για την εμπειρία της προετοιμασίας, σύνταξης βιογραφικού και συνέντευξης όσο και για την άμεση επαφή των φοιτητών με τις επιχειρήσεις με την προοπτική της πρόσληψής τους ακόμη και πριν τη λήψη του πτυχίου. Σαφώς προτείνεται η συνέχισή τους με την ίδια δομή. Προτείνεται όμως κατά την εκδήλωση του 2025 να καταγραφεί το αποτύπωμα της συμμετοχής των υπολοίπων τμημάτων της σχολής, τόσο από τη σκοπιά της συνεισφοράς στο φόρτο της διοργάνωσης όσο και από τη σκοπιά του αν η συμμετοχή των φοιτητών τους απορροφά πόρους και στερεί ευκαιρίες που διαφορετικά θα προσφέρονταν στους φοιτητές του δικού μας τμήματος. Με βάση τα στοιχεία αυτά θα μπορεί να αξιολογηθεί εάν είναι καλύτερο για το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών η δράση να συνεχίσει να συνδιοργανώνεται σε επίπεδο σχολής ή να επιστρέψει στην αυτόνομη διοργάνωση σε επίπεδο τμήματος. Σχετικό είναι και το ερώτημα κατά πόσο, δεδομένης της διαφορετικής θεματολογίας των σπουδών στα διαφορετικά τμήματα της σχολής, έχει νόημα μια κοινή ημέρα καριέρας με τις ίδιες επιχειρήσεις.

Το πλήθος και η ποικιλία των εταιρικών παρουσιάσεων και εκπαιδεύσεων που λαμβάνουν χώρα κάθε έτος είναι επιτυχία για το τμήμα. Προτείνεται η θέσπιση ευέλικτου πλαισίου οργάνωσής τους το οποίο αφενός να προστατεύει την ευελιξία των μελών του τμήματος να προχωρούν σε τέτοιες οργανώσεις χωρίς γραφειοκρατικό βάρος, αφετέρου όμως να επιτρέπει και την κεντρική παρακολούθηση και καταγραφή τους.

Η διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών είναι επίσης σημαντική επιτυχία των εμπλεκόμενων μελών του τμήματος και θα είναι χρήσιμο να συνεχιστεί και να ενταθεί. Προτείνεται και εδώ η θέσπιση ευέλικτου πλαισίου που να διευκολύνει την καταγραφή τους χωρίς να δυσχεραίνει την υλοποίησή τους. Προτείνεται επίσης η αναζήτηση τρόπων αύξησης της χρηματοδότησης της δράσης, ώστε να μπορέσει να περιλάβει περισσότερους από τους ενδιαφερόμενους φοιτητές, ιδανικά όλους, καθώς και περισσότερους προορισμούς με στόχο να καλύπτονται τα διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα που περιλαμβάνονται στις σπουδές του τμήματος.

Εξωστρέφεια

Στοιχεία που εξετάστηκαν

Ως εξωστρέφεια του τμήματος νοείται κάθε δράση παρουσιάσής του προς κοινό έξω από τα όρια του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και της ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας ευρύτερα. Περιλαμβάνονται λοιπόν δράσεις όπως η «Ζήσε μια μέρα σαν φοιτητής» που παρουσιάζει το τμήμα στη μαθητική κοινότητα (δηλαδή στους ενδεχόμενους μελλοντικούς φοιτητές μας), η παρουσία στο διαδίκτυο και στα κοινωνικά δίκτυα, η αποστολή δελτίων τύπου, οι ομιλίες προς το ευρύτερο κοινό καθώς και η παρουσία μελών του τμήματος σε ΜΜΕ τοπικής και εθνικής εμβέλειας.

Το «Ζήσε μια μέρα σα φοιτητής» είναι μια εκδήλωση κατά τη διάρκεια της οποίας σχολεία της περιοχής κάνουν μια εκτενή επίσκεψη στο τμήμα. Στη διάρκεια της επίσκεψης οι μαθητές έρχονται

κοντά σε διαφορετικές σκοπιές της φοιτητικής ζωής στο τμήμα (παρακολουθούν διάλεξη σε αίθουσα διδασκαλίας, γνωρίζουν τα εκπαιδευτικά εργαστήρια, ενημερώνονται για τις δράσεις των ερευνητικών εργαστηρίων που οργανώνουν ειδικές παρουσιάσεις για την περίσταση, επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη, παίρνουν το γεύμα τους στη φοιτητική λέσχη κλπ). Τα στατιστικά στοιχεία συμμετοχής στην εκδήλωση ακολουθούν:

	Πλήθος σχολείων	Πλήθος μαθητών	Πλήθος εθελοντών
2022	4	117	18
2023	8	225	28
2024	8*	272*	29

Το τμήμα διατηρεί, συντηρεί και ενημερώνει τακτικά τον ιστοχώρο του, σε ελληνικά και αγγλικά. Ο ιστοχώρος περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

Α) Περιγραφή του τμήματος (Περιέχει τον σκοπό του τμήματος, τον εξοπλισμό, τα εκπαιδευτικά εργαστήρια, οδηγίες για πρωτοετείς φοιτητές, τις δράσεις εξωστρέφειας, κ.α.), Β) Προσωπικό του τμήματος (Αναφέρει όλα τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του τμήματος και τα στοιχεία επικοινωνίας τους), Γ) Προπτυχιακές σπουδές (Περιέχει τον Οδηγό Σπουδών (ΟΣ) του τμήματος (μαζί με όλες τις πληροφορίες που αφορούν στα διδασκόμενα μαθήματα ανά εξάμηνο και στα αναλυτικά περιγράμματα), τον κανονισμό σπουδών, το ωρολόγιο πρόγραμμα, το πρόγραμμα την εξεταστικής, τη συμμετοχή των φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση και στο Πρόγραμμα Erasmus+) Δ) Μεταπτυχιακές σπουδές (Ανά Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), το οποίο οργανώνει ή στο οποίο συμμετέχει το τμήμα, υπάρχει σχετικός σύνδεσμος ή αντίστοιχες γενικές πληροφορίες), Ε) Έρευνα (Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα ερευνητικά εργαστήρια, τα ερευνητικά έργα και το πρόγραμμα μεταδιδακτορικών σπουδών), ΣΤ) Υπηρεσίες (Υπάρχουν σύνδεσμοι σε όλες τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που διαθέτει το Ίδρυμα (βλ. Παράρτημα 8.2), Ζ) Νέα και ανακοινώσεις (Διαρκής ενημέρωση για όλα όσα συμβαίνουν στο τμήμα, για προθεσμίες, για τις δράσεις που οργανώνει ή συμμετέχει το τμήμα, κ.λπ. και Η) Στοιχεία επικοινωνίας του τμήματος.

Ο ιστότοπος του τμήματος αναμορφώθηκε πλήρως τον Ιούνιο του 2024, υιοθετώντας το νέο πρότυπο των ιστότοπων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Διατηρούνται λογαριασμοί του τμήματος στα ακόλουθα κοινωνικά δίκτυα: Α) Facebook, Β) LinkedIn, Γ) X, και Δ) Instagram.

Δελτία τύπου αποστέλλονται τακτικά στον τύπο Α) για τις προγραμματιζόμενες εκδηλώσεις, Β) απολογιστικά για τις υλοποιημένες εκδηλώσεις και Γ) για την ανακοίνωση σημαντικών επιτυχιών και διακρίσεων του τμήματος ή/και των μελών του.

Πολυάριθμα μέλη του τμήματος καλούνται και συμμετέχουν ως κεντρικοί ή μοναδικοί ομιλητές από φορείς της περιφέρειας Πελοποννήσου καθώς και σε επιστημονικά συνέδρια του γνωστικού τους ενδιαφέροντος.

Μέλη του τμήματος συμμετέχουν συχνά σε εκπομπές σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, τόσο τοπικής όσο και εθνικής εμβέλειας, και αρθρογραφούν στον εθνικό και στον τοπικό ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο.

Συζήτηση/συμπεράσματα

Η εξωστρέφεια του τμήματος στο εξεταζόμενο διάστημα αξιολογείται ως εξαιρετική. Στην προσπάθεια επενδύονται σημαντικοί ανθρώπινοι πόροι, επιτυγχάνοντας όμως ουσιαστικά αποτελέσματα.

Στο παρελθόν οι σχολικές επισκέψεις στο τμήμα ήταν αποτέλεσμα ανεξάρτητων πρωτοβουλιών των συναδέλφων και των εργαστηρίων του τμήματος. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα κάθε σχολείο που

επισκεπτόταν το τμήμα να έρχεται σε επαφή με μόνο μία πλευρά του και οι μαθητές να φεύγουν χωρίς να έχουν πλήρη εικόνα των αντικειμένων που θα μπορούσαν να σπουδάσουν επιλέγοντας το τμήμα στο μηχανογραφικό τους στις πανελλήνιες εξετάσεις. Με τη νέα μορφή, αυτή του «Ζήσε μια μέρα σα φοιτητής», οι επισκέπτες αποκτούν μια πολύ πιο πλήρη εικόνα, στοιχείο που έχει οδηγήσει και σε αυξημένη προτίμηση του τμήματος από υποψηφίους των σχολείων της περιφέρειάς μας. Εξαιτίας της έκτασης που λαμβάνει η εκδήλωση και του πλήθους των μαθητών που έρχονται στους χώρους μας, συγχρόνως και συντονισμένα, μεγιστοποιείται και η έμμεση προβολή του τμήματος ευρύτερα στην τοπική κοινωνία. Το ενδιαφέρον των σχολείων για συμμετοχή είναι ραγδαία αυξανόμενο. Εδώ χρειάζεται να σημειωθεί πως για το έτος 2024 τα ενδιαφερόμενα σχολεία ήταν 16, με τα 8 από αυτά να μην προλαβαίνουν να εξασφαλίσουν τη σχετική άδεια για να πραγματοποιήσουν την επίσκεψη. Εάν είχαν υλοποιηθεί και αυτές οι μετακινήσεις, τόσο ο αριθμός των σχολείων όσο και το πλήθος των μαθητών θα ήταν κατά πολύ μεγαλύτερα. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως αντίθετα με την πρώτη χρονιά υλοποίησης, τώρα που η εκδήλωση έχει γίνει περισσότερο γνωστή ενδιαφέρον συμμετοχής εκφράζουν σχολεία από όλες της νομαρχιακές ενότητες της περιφέρειας Πελοποννήσου και όχι μόνο από την Αρκαδία.

Ο ιστοχώρος του τμήματος περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία και χαρακτηριστικά που περιλαμβάνουν οι ιστοχώροι ανάλογων τμημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, εξυπηρετώντας όλα τα κοινά στα οποία απευθύνεται (προπτυχιακοί φοιτητές, μεταπτυχιακοί φοιτητές, διδακτορικοί φοιτητές, μεταδιδακτορικοί ερευνητές, ερευνητές που αναζητούν συνεργασίες, ενδιαφερόμενοι μαθητές και γονείς, δημοσιογράφοι, ευρύτερο κοινό).

Το τμήμα διατηρεί λογαριασμούς στα βασικά κοινωνικά δίκτυα, διατηρώντας έτσι επαφή με κοινά διαφορετικών χαρακτηριστικών και ενδιαφερόντων. Οι λογαριασμοί ενημερώνονται με υλικό κατάλληλα διαμορφωμένο ώστε να ταιριάζει στο χαρακτήρα του εκάστοτε κοινωνικού δικτύου, δημιουργώντας έτσι ιδιαίτερα επιτυχείς ενημερωτικές και προωθητικές καμπάνιες, ανάλογα με την περίπτωση. Δεν εντοπίζονται άλλα κοινωνικά δίκτυα στα οποία να διατηρούν λογαριασμούς άλλα ανάλογα τμήματα ή κάποιο κοινό-στόχος που δεν προσεγγίζεται.

Τα μέλη του τμήματος έχουν αναγνωρισμένο κύρος, όπως αποδεικνύεται από τις συχνές προσκλήσεις τους για να δίνουν ομιλίες. Η τακτικότητα με την οποία δίνονται αυτές οι ομιλίες διατηρεί το τμήμα συνεχώς στο προσκήνιο, ιδιαίτερα των τοπικών κοινωνιών σε κάθε θεματολογία που άπτεται αντικειμένων που πραγματεύεται το τμήμα. Καθώς αυτές οι ομιλίες είναι αποτέλεσμα ανεξάρτητων δραστηριοτήτων των μελών του τμήματος, δεν υπάρχει ακριβής καταγραφή τους, ώστε να μετρηθεί και να αξιολογηθεί η χρονική τους εξέλιξη. Ομοίως, τακτική είναι η παρουσία του τμήματος στα ΜΜΕ (μέσω αποστολής δελτίων τύπου, συμμετοχής σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές και αρθρογραφία), και πάλι χωρίς να υπάρχει αναλυτική καταγραφή ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί η χρονική εξέλιξη.

Προτάσεις

Η εκδήλωση «Ζήσε μια μέρα σαν φοιτητής» αποδίδει ήδη σημαντικά οφέλη. Για αυτό το λόγο προτείνεται να εξεταστεί το ενδεχόμενο να διοργανώνεται περισσότερες από μία φορές το χρόνο και οι ημερομηνίες της να ανακοινώνονται πιο νωρίς, ώστε να έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν και να προλαβαίνουν να προγραμματίσουν σχετικά περισσότερα σχολεία.

Οι δραστηριότητες του τμήματος είναι σε κάθε κατηγορία αντίστοιχη (πχ ιστοχώρος) ή πολύ καλύτερη (πχ σχολικές επισκέψεις) από ό,τι σε άλλα τμήματα. Πολλές πλευρές εξωστρέφειας δεν μπορούν να αξιολογηθούν λόγω μη καταγραφής τους. Δεν προτείνεται όμως αυτό να αλλάξει διότι Α) τα επιτυγχανόμενα αποτελέσματα αξιολογούνται ήδη ως υπερεπαρκή και Β) η αναλυτική καταγραφή θα επιβάρυνε με σημαντική γραφειοκρατία χωρίς απαραίτητα να προσφέρει ανάλογα οφέλη. Συνεπώς δεν προτείνονται άλλες παρεμβάσεις.

